

ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԱՄԱՐԱ ԱՐԱՅԻ ՇԱՔԱՐՅԱՆ

իրավաբանական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
արդարադատության առաջին դասի խոհիրդական

Ծննդյան տարեթիվը՝ 08.08.1984թ, ք.Երևան

Կրթությունը՝

1991-2001 թթ.- ք. Երևան, թիվ 139 անգլիական թեքումով միջնակարգ դպրոց (ոսկե մեդալ)

2001-2005 թթ. ԵՊՀ իրավագիտության ֆակուլտետ, իրավագիտության բակալավր (գերազանցության դիպլոմ)

2005-2007 թթ. ԵՊՀ իրավագիտության ֆակուլտետ, իրավագիտության մագիստրոս (գերազանցության դիպլոմ)

2007-2013 թթ. ԵՊՀ իրավագիտության ֆակուլտետ, Սահմանադրական իրավունքի ամբիոնի հայցորդ

2013թ. շնորհվել է իրավաբանական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան, ԵՊՀ գիտական խորհուրդ

ԺԲ.00.02 «Հանրային իրավունք-սահմանադրական, վարչական, ֆինանսական, մունիցիպալ, բնապահպանական, եվրոպական իրավունք, պետական կառավարում» մասնագիտություն, ատենախոսության թեման է «Իրավաբանական անձինք՝ որպես վարչական պատասխանատվության սուբյեկտ»,

2017 թ. շնորհվել է դոցենտի գիտական կոչում իրավագիտություն մասնագիտությամբ

Աշխատանքային փորձը՝

2005-2007 թթ. - ԵՊՀ իրավագիտության ֆակուլտետ, Սահմանադրական իրավունքի ամբիոնի լաբորանտ (համատեղությամբ)

2007-2011 թթ. - ՀՀ արդարադատության նախարարի խորհրդական, արդարադատության երրորդ դասի խորհրդական

2007-2008 թթ. - «Աքսա» ապահովագրական ընկերության գործով ցեղասպանության իրավահաջորդների դիմումների ընդունման իրավախորհրդատվական հանձնաժողովի ղեկավար

2011 -2013 թթ.- ՀՀ գլխավոր դատախազի (իրավական հարցերով) օգնական

2013-2015 թթ. հոկտեմբեր- ՀՀ գլխավոր դատախազության իրավական ապահովման և եվրաինտեգրման բաժնի պետ (դատախազ), արդարադատության երրորդ դասի խորհրդական

2015 թ. փետրվար- շնորհվել է արդարադատության երկրորդ դասի խորհրդականի դասային աստիճան

2015 թ. հուլիսի 1-ից շնորհվել է արդարադատության առաջին դասի խորհրդականի դասային աստիճան (գնդապետ)

2015թ. հունվարից- 2015 թ. հոկտեմբեր- ՀՀ դատախազության որակավորման **հանձնաժողովի անդամ**՝ որպես իրավաբան-գիտնական

2013-2015թթ. հոկտեմբեր -Դատախազների թեկնածությունների ցուցակում ընդգրկված անձանց մասնագիտական պատրաստման ընթացքում դասավանդվող առարկայական կուրսերի արդյունքների գնահատման **հանձնաժողովի անդամ**

2013-2015թթ. հոկտեմբեր- ՀՀ դատախազությունից կենսաթոշակների նշանակման հանձնաժողովի անդամ

2013-2015թթ. հոկտեմբեր - ՀՀ դատախազության աշխատակազմում պետական ծառայության թափուր պաշտոն զբաղեցնելու համար փակ և բաց մրցույթների անցկացման և պետական ծառայողների գործունեության գնահատման հանձնաժողովի անդամ, հանձնաժողովի նախագահի տեղակալ,

2014-2015թթ. հոկտեմբեր - ՀՀ դատախազության աշխատակազմի պետական ծառայողների վերապատրաստման արդյունքների գնահատման հանձնաժողովի նախագահ

2014թ.-ից - Եվրոպայի խորհրդի և Եվրոպական միության «Հայաստանի արդարադատության համակարգի անկախության, պրոֆեսիոնալիզմի և հաշվետվողականության ամրապնդումը» ծրագրով **Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ նոր օրենսգրքի նախագծի մշակման ազգային փորձագետ**

2016-2017 թթ. ԵԱՀԿ Երևանյան գրասենյակի «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի մշակման ազգային փորձագետ

2016-2017 թթ. - Եվրոպայի խորհրդի և Եվրոպական միության «Աջակցություն Հայաստանում քրեական արդարադատության համակարգի բարեփոխումներին և պայքար վատ վերաբերմունքի և անպատժելիության դեմ» ծրագրով «Դատախազության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի մշակման ազգային փորձագետ

2017-2018թթ. -Դատախազների թեկնածությունների ցուցակում ընդգրկված անձանց մասնագիտական պատրաստման ընթացքում դասավանդվող առարկայական կուրսերի արդյունքների գնահատման **հանձնաժողովի անդամ և բողոքարկման հանձնաժողովի անդամ**

2018 թ. ՄԱԿ Երևանյան գրասենյակի՝ «Անտառային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի մշակման ազգային փորձագետ

2018 թ. -2020 թ. Եվրոպայի խորհրդի և Եվրոպական միության «Աջակցություն Հայաստանում քրեական արդարադատության համակարգի բարեփոխումներին և պայքար վատ վերաբերմունքի և անպատժելիության դեմ» ծրագրով **ազգային փորձագետ**

2020 թվականի հուլիսից ՀՀ փաստաբանների պալատի անդամ, փաստաբան

2022 մայիսից IRZ կազմակերպության փորձագետ, ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի գիտագործնական մեկնաբանությունների ուղեցույցի մշակում

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԵՎ ԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

2010- 2014 թթ. ՀՀ դատախազության դպրոցի դասախոս

2014- 2016 թթ. -ՀՀ դատախազության «Օրինականություն» գիտագործնական և ուսումնամեթոդական հանդեսի գլխավոր խմբագիր, խմբագրական խորհրդի անդամ

2014 թ.-ից-2018 - Արդարադատության ակադեմիայի դասախոս (դատախազների թեկնածուների ուսուցում և դատախազների, դատավորների վերապատրաստում ծրագրերով)

2013թ.-ից - ՀՀ պետական կառավարման ակադեմիայի իրավագիտության ամբիոնի դասախոս, դասընթաց՝ «Վարչական պատասխանատվությունը ՀՀ-ում», «Մարդու իրավունքների հիմնահարցեր», «Վարչարարության հիմունքներ և վարչական վարույթ»,

2017 թ.-ից - ՀՀ պետական կառավարման ակադեմիայի իրավագիտության ամբիոնի դոցենտ

2016 թ.-ից - ՀՀ պետական կառավարման ակադեմիայի վերապատրաստման և որակավորման բաժնի դասախոս

2018 թ. մայիս-հունիս Հայ-ռուս Սլավոնական համալսարանի պետական քննական հանձնաժողովների անդամ, Հանձնաժողովի նախագահի տեղակալ

2019 թ.-ից ՀՀ-ում ֆրանսիական համալսարանի դասախոս, դասընթաց՝ «Վարչական իրավունք»

2019 թ. հոկտեմբերի 26 – Դատավորների թեկնածուների ցուցակի համալրման նպատակով անցկացված որակավորման գրավոր քննության վարչական մասնագիտացման աշխատանքների ստուգման և գնահատման հանձնաժողովի իրավաբան-գիտնական անդամ

2020 թ. հունիսի 15 – Դատավորների թեկնածուների ցուցակի համալրման նպատակով անցկացված որակավորման գրավոր քննության վարչական մասնագիտացման աշխատանքների ստուգման և գնահատման հանձնաժողովի իրավաբան-գիտնական անդամ

2019 թ.-ից Հայ-ռուս Սլավոնական համալսարանի դասախոս, դասընթաց՝ «Վարչարարության հիմունքներ», դասընթաց՝ «Վարչական պատասխանատվություն», «Վարչական դատավարության արդի հիմնախնդիրները», «Վարչարարությունը առողջապահական համակարգում»:

2022 թ. մայիս-հունիս Հայ-ռուս Սլավոնական համալսարանի պետական քննական հանձնաժողովների անդամ

Գիտական գործունեություն- մենագրության, ուսումնամեթոդական ծրագրի, մի շարք ուսումնական ձեռնարկների և տասնյակից ավելի գիտական հոդվածների հեղինակ:

Մասնագիտական դասընթացները՝

- «Մարդու իրավունքների հիմնահարցեր»,
- «Վարչարարության հիմունքներ և վարչական վարույթ»,
- «Վարչական պատասխանատվության արդի հիմնախնդիրները ՀՀ-ում»,
- «Օրենսդրական տեխնիկա»,
- «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսդրության հիմունքներ»
- «Վարչական իրավունք» և այլն:

Օրենսդրական ակտերի մշակում՝

Մի շարք օրենքների նախագծերի **հեղինակ**, մասնավորապես՝ «Դատախազության մասին» ՀՀ նոր օրենքի նախագծի, «ՀՀ քննչական կոմիտեի դեպարտամենտում պետական ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի, «Դատախազական ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի և դրան կից նախագծերի փաթեթի, «Անտառային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի և այլն, **համահեղինակ**՝ «Արդարադատության ակադեմիայի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի, Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ նոր օրենսգրքի նախագծի և «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի և այլն:

Այլ տեղեկություններ՝

Անկուսակցական: Ամուսնացած չէ:

Օտար լեզուներ՝ ռուսերեն, անգլերեն:

Գիտական աշխատանքներ՝

1. «ՀՀ դատական իշխանության որոշ հիմնահարցեր փոփոխված Սահմանադրության համատեքստում», «Դատական իշխանություն», թիվ 11-12, Երևան, 2007, էջեր 57-70,
2. «Իրավաբանական անձանց վարչական պատասխանատվության որոշ հիմնահարցեր», «Արդարադատություն» թիվ 1(1), Երևան, 2008, էջեր 23-27.
3. «Իրավաբանական անձանց վարչական պատասխանատվությանը վերաբերող որոշ հիմնահարցերի իրավահամեմատական վերլուծություն», «Պետություն և իրավունք» թիվ 1-2 (43-44), Երևան, 2009, էջեր 49-55.
4. «Իրավաբանական անձանց վարչական պատասխանատվության ինստիտուտի սահմանումը և զարգացումը», «Օրինականություն» թիվ 71, Երևան, 2012, էջեր 14-27.
5. «Իրավաբանական անձի և նրա աշխատակցի (պաշտոնատար անձի) վարչական պատասխանատվության հարաբերակցության հիմնախնդիրը», «Դատական իշխանություն» թիվ 8-9(157-158), Երևան, 2012, էջեր 28-37.
6. «Իրավաբանական անձանց նկատմամբ կիրառվող վարչական տույժերի շրջանակը», «Օրինականություն» թիվ 74, Երևան, 2012, էջեր 27-37.
7. «ՀՀ դատախազության համակարգի պետական ծառայողների ու քաղաքացիների միջև հաղորդակցման հմտությունների կատարելագործումը և պետական ծառայողների էթիկայի կանոնների կիրարկումը» ուղեցույց, Երևան, 2013, Երևան, համահեղինակ և գլխավոր խմբագիր:
8. «Իրավաբանական անձը՝ որպես վարչական պատասխանատվության սուբյեկտ», ԵՊՀ հրատարակչություն, Երևան 2013, 240 էջ (մենագրություն)
9. «Իրավաբանական անձանց վարչական պատասխանատվության ինստիտուտի բարելավման հիմնախնդիրները», «Օրինականություն» թիվ 80, Երևան, 2013, էջեր 5-13.
10. Improvement of the Concept of Administrative Responsibility of Legal Entities in the Perspective of Judicial Reforms." 5th edition of the South Caucasus Law Journal, 2014 december, pages 257-262,

11. " Улучшение концепции административной ответственности юридических лиц в перспективе судебных реформ" , Южнокавказский юридический журнал, 05/2014, ст. 23-29
12. Improvement of the Concept of Administrative Liability of Legal Entities from the Perspective of Judicial Reforms, "Leagilty" 87, 2015, p. 9-15:
13. «Դատախազության սահմանադրաիրավական հիմքերի իրացման արդի ուղենիշները», «Օրինականություն» թիվ 95, 2016, էջեր 15-28.
14. «Դատախազության սահմանադրաիրավական կարգավիճակը», «ԼՂՀ Դատական իշխանություն», «ԼՂՀ Դատական իշխանություն», N 3 (22), էջեր 22-34, 2016,
15. ՀՀ քրեական դատավարություն: Մաս 1, Երևան «Տիգրան Մեծ հրատարակչություն», 2016, էջ 182-203, Հեղինակային խումբ:
16. Պետության և իրավունքի տեսություն, ուսումնական ձեռնարկ, 2-րդ լրամշակված հրատարակություն, Երևան, «Լուսաբաց հրատարակչատուն», 2016, էջ 421-445, Հեղինակային խումբ:
17. «Մարդու իրավունքների հիմնահարցեր» մագիստրոսական դասընթացի ծրագիր և մեթոդական ուղեցույց, Աստղիկ Գրատուն, Երևան, 2017, 56 էջ.
18. ՀՀ քրեական դատավարություն (դատական և հատուկ վարույթներ): Մաս 3, Երևան «Տիգրան Մեծ հրատարակչություն», 2017, էջ 568-593 , Հեղինակային խումբ:
19. «ՀՀ երկքաղաքացիների՝ հանրային ծառայության անցնելու առանձնահատկությունները սահմանադրական բարեփոխումների խորապատկերում», «Հանրային կառավարում» 1-2/2018, էջեր 165-175, 2018թ.:
20. «Հիմնական իրավունքների և ազատությունների սահմանափակման առանձնահատկությունները բարեփոխված սահմանադրության համատեքստում», «Օրինականություն» թիվ 107, 2018, էջեր 22-31:
21. Պետության և իրավունքի տեսություն, ուսումնական ձեռնարկ, 3-րդ լրամշակված հրատարակություն, Երևան, «Լուսաբաց հրատարակչատուն», 2018, Հեղինակային խումբ:
22. «Վարչական ակտի հարկադիր կատարման արդի հիմնախնդիրները» «Օրինականություն» թիվ 109, 2019, էջեր 36-42, համահեղ.:
23. «Հանրային ծառայողի լիազորությունների կասեցումը (քրեադատավարական և վարչական իրավունքների ճյուղային ինքնավարությունը)», Հանրային կառավարում, 2019, թիվ 2, էջ 151-162, համահեղ. Ա.Ղամբարյանի:

24. «Դատախազության և քննչական մարմինների փոփոխությունների հայեցակարգը արդի սահմանադրական բարեփոխումների համատեքստում, 2020 թ., «Օրինականություն», թիվ 117 // 27-41, համահեղ. Ա. Ղամբարյան,
25. «Վարչական լուրջան հիմնախնդիրները», «ԼՂՀ Դատական իշխանություն», 2020,
26. «Молчание в праве (доктрина, практика и техника)», монография, изд. "Юрлинтинформ", Москва, 2021, коллектив авторов, ст.161-184, "Молчание в административном праве".
27. "Молчание административного органа и административные фиктивные акты" ст.160-191, Ежегодник публичного права, 2021, соавт. А. Гамбарян, М, Мурадян,

իրավ.գիտ.թեկն., դոցենտ Թամարա Շարարյան

16.09.2022 թ.